

چکیده پژوهش :

هدف این پژوهش تعیین نظر فارغ التحصیلان دوره کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی پیرامون برنامه آموزشی موجود و سرفصل دروس تخصصی آن به لحاظ همگامی با تکنولوژی نوین اطلاعاتی به منظور توفیق در احراز مشاغل تخصصی و تغییرات لازم در برنامه آموزشی برای نیل به موقعیت مطلوب و مناسب از نظر ایشان می باشد.

در این پژوهش سوالات زیر مطرح شده است:

۱- آیا برنامه آموزشی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی به نظر فارغ التحصیلان این رشته با شرایط زمان و نیازهای موجود در این عرصه مطابقت دارد؟

۲- آیا تحول و تکامل برنامه آموزشی کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی و همگامی آن با تکنولوژی نوین اطلاعاتی به نظر فارغ التحصیلان این رشته موجب ارتقاء وضعیت اقتصادی و اجتماعی دانش آموختگان آن خواهد بود؟

۳- به نظر فارغ التحصیلان رشته مذکور، در مقطع یاد شده چه ماده یا مواد درسی باید به سرفصل دروس افزوده شود تا پاسخگوی نیازهای مطروحه باشد؟

۴- به نظر فارغ التحصیلان نامبرده کدام یک از مواد درسی موجود در سرفصل دروس باید گسترش یابد تا پاسخگوی نیازهای مطروحه باشد؟

۵- به نظر فارغ التحصیلان کدام یک از مواد درسی موجود باید از سرفصل دروس حذف شود تا پاسخگوی نیازهای مذکور باشند؟

روش این پژوهش توصیفی است و ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه بوده است و در تجزیه و تحلیل داده‌های پرسشنامه‌ها درباره دروس تخصصی به منظور تعیین مناسبت آموخته‌ها با نیازهای حرفه‌ای و کیفیت آموزش آنها از آزمون نظر سنجی لیکرت استفاده شده است.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد بین سالهای ۱۳۷۵-۱۳۶۸ تعداد ۱۴۳ نفر در این رشته و در این مقطع فارغ التحصیل شده‌اند که ۱۰۶ نفر (۷۴/۱۲ درصد) آنان به حرفه کتابداری و اطلاع رسانی اشتغال دارند. در این تحقیق جامعه مورد پژوهش ۷۷ نفر از ۱۰۶ نفر مذکور است که حداقل یک سال سابقه کار در کتابخانه‌ها و مراکز اسناد و اطلاعات را داشته‌اند.

۸۳/۱۲ درصد جامعه مورد پژوهش معتقدند برنامه آموزش کنونی با نیازهای موجود در این حرفه مطابقت ندارد و ۸۷ درصد آنها همگامی برنامه آموزشی با فن آوریهای نوین اطلاعات را موجب ارتقاء موقعیت اجتماعی و وضعیت اقتصادی خود می‌دانند. برای ارتقاء کیفی برنامه آموزشی و افزودن مواد درسی لازم به سرفصلها، ۴۵/۴۵ درصد فارغ التحصیلان عقیده دارند باید بر شناخت و کاربرد انواع فن آوریهای نوین اطلاعاتی و ارتباطی تاکید شود و بقیه پیشنهادات هم طیف گسترده‌ای از عناوین ضروری برای کسب مهارتهای لازم در فن آوریهای متفاوت اطلاعاتی و ارتباطی را شامل میشود. به جز این موارد تاکید بر آموزش مدیریت با ۲۰/۷۷ درصد و تجدید نظر در محتوی کلیه دروس به منظور بهره‌مندی از فن آوریهای اطلاعاتی با ۲۵/۹۷ درصد و کفایت دروس فعلی و نیاز به بازآموزی مدرسین جهت تضمین ارتقاء کیفی آموزش با ۲۳/۳۷ درصد از اهم پیشنهادات بوده است. در خصوص دروسی که به اندازه کافی پاسخگوی نیازهای موجود نیستند و باید گسترش یابند تکنولوژی اطلاعات با

۱۹/۴۸ درصد و آمار با ۱۷/۶۸ درصد و داده پردازی با ۱۰/۳۸ درصد در صدر پیشنهادات هستند اما به جز ذکر نام دروس مصوب آموزش رایانه با ۲۷/۲۷ درصد پیشنهاد مطرح شده است. و در مجموع اهم نیازهای ابراز شده برگسترش دروسهای تکنولوژی اطلاعات، و داده پردازی و مدیریت متمرکز است.

به نظر فارغ التحصیلان به جز دروس آمار، داده پردازی و نظامهای همکاری بین کتابخانه ها بقیه دروس کم و بیش فاقد مواد درسی زائد است ولی کاستن از تاثیر گرایش کتابداری در اطلاع رسانی، بی فایده بودن کارورزی به شیوه کنونی، و بی مورد بودن تدریس دروس که جنبه انتزاعی و غیرکاربردی دارند و همچنین بی اثر بودن دروسی که کاربرد اندو بصورت نظری تدریس میشوند و زائد بودن دروسی که با مطالعه شخصی می توان به آن دست یافت هم در این مبحث عنوان شده است.

نظر سنجی در مورد رضایت فارغ التحصیلان از ارائه دروس تخصصی نشان می دهد، تنها دروس مرجع شناسی تخصصی با میانگین ۳/۰۹، مواد سمعی و بصری با میانگین ۳/۰۳، نمایه سازی با میانگین ۳، و تکنولوژی اطلاعات با میانگین ۲/۸۹، به نسبت نزدیکی به عدد ۳ که بی نظر محسوب می شود و افزایش از آن، کفایتی در حد متوسط انتظار نشان می دهند و بقیه دروس از این حد کمترند و مبین فقدان کیفیت و مناسبت مورد نیاز می باشند. در این نظر سنجی رضایت و کفایت کامل عدد ۵ و رضایت و کفایت نسبی عدد ۴ در نظر گرفته شده است.